

узгодження інтересів різних соціальних груп, досягнення сталого людського розвитку і соціальної якості життя на рівні держави та окремого індивіда.

Висновки. Сучасний етап розвитку економіки та суспільства ставить принципово нові завдання в області соціальної політики та соціального розвитку держави. Ключова характеристика даного етапу – зміна ролі людини в системі факторів виробництва. Людина становиться в центр соціально-економічної системи, стає не лише об'єктом соціальної політики, а більшою мірою – суб'єктом.

В той же час, відбувається переосмислення соціальних функцій держави. Перерозподіл через бюджет більшої або меншої частки продукту на користь тих, хто потребує, набуває другорядного значення. Ключова ж функція держави як суб'єкту соціальної політики полягає у формуванні соціально-економічного середовища, яке сприяє активній самореалізації кожного члена суспільства в економічній сфері, що гарантує достатній рівень стабільності та можливості розвитку. Таким чином, до функцій держави входять як безпосередня реалізація заходів з розвитку людського потенціалу, так і загальне регулювання соціальних параметрів економічного процесу.

Список використаних джерел:

1. Скуратівський В. А. Соціальна політика [навч. посіб.] / В. А. Скуратівський, О. М. Палій, Е. М. Лібанова. – 2-ге вид., доп. та перероб. – К. : Вид-во УАДУ, 2003. – 364 с.
2. Тихонова Н. Е. Оптимальная социальная политика глазами россиян / Н. Е. Тихонова // Пути Росси: проблемы социального познания / [под общ. ред. Д.М. Рогозина]. – М. : МВШСЭН, 2006. – С. 348–356.
3. Фихте И. Собрание сочинений в 2 томах / И. Фихте. – Т.2. – Спб.: Мифрил, 1993. – 798 с.

References:

1. Skurativs'kyj V. A. Sotsial'na polityka [navch. posib.] / V. A. Skurativs'kyj, O. M. Palij, E. M. Libanova. – 2-he vyd., dop. ta pererob. – K. : Vyd-vo UADU, 2003. – 364 p.
2. Tykhonova N. E. Optymal'naia sotsyal'naia polytyka hlazamy rossyian / N. E. Tykhonova // Puty Rossy: problemy sotsial'noho poznanyia / [pod obsch. red. D.M. Rohozyna]. – M. : MVShSEN, 2006. – pp. 348–356.
3. Fykhte Y. Sobranie sochynenyj v 2 tomakh / Y. Fykhte. – T.2. – Spb.: Myfryl, 1993. – 798 p.

Рецензент: Іванова Т.В., д.держ.упр., професор

УДК 352.075

Мочков О.Б.,

аспірант кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом Національної академії державного управління при Президентові України

**ПРОБЛЕМА ПЕРЕБУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
СІЛ, СЕЛИЩ, МІСТ У СКЛАДІ ІНШИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД**

Анотація. У статті досліджується проблема перебування територіальних громад сіл, селищ, міст у складі інших територіальних громад та на територіях інших

адміністративно-територіальних одиниць (складні адміністративно-територіальні утворення). Розглянуті правові колізії та проблемні питання, які породжені самим фактом існування цієї проблеми. Запропоновані шляхи і способи розв'язання проблеми.

Ключові слова: перебування у складі інших територіальних громад, складні адміністративно-територіальні утворення, Україна, місцеве самоврядування.

Мочков О.Б.,

аспірант кафедри регіонального управління,
местного самоуправления и управления городом
Национальная академия государственного управления
при Президенте Украины

ПРОБЛЕМА ПРЕБЫВАНИЯ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫХ ОБЩИН СЕЛ, ПОСЕЛКОВ, ГОРОДОВ В СОСТАВЕ ДРУГИХ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫХ ОБЩИН

Аннотация. В статье рассмотрена проблема нахождения территориальных общин сел, поселков, городов в составе других территориальных общин и на территориях других административно-территориальных единиц (сложные административно-территориальные образования). Рассмотрены правовые коллизии и проблемные вопросы, которые порождены самим фактом существования этой проблемы. Предложены пути и способы решения проблемы.

Ключевые слова: пребывание в составе других территориальных общин, сложные административно-территориальные образования, Украина, местное самоуправление.

Mochkov O.B.,

Postgraduate student of regional governance, local government and city management
National Academy of Public Administration under the President of Ukraine

THE PROBLEM BEING OF COMMUNITIES VILLAGES, TOWNS AND CITIES IN OTHER LOCAL COMMUNITIES

Annotation. Problem of staying local communities of villages and cities as the part of another local communities.

There is considered problem of staying local communities of villages and cities as a part of another administrative and territorial units (difficult administrative and territorial formation).

Today there are great number of local communities of villages and cities in Ukraine that are located on the territory of another communities.

36 cities, not urban villages, 318 villages have 159 village and 35 city governments, and they are subordinated to 88 cities.

The whole these government have the same authorities, and are simultaneously realized than on the some territory. It causes conflict of competency and difficult system of simultaneous presentation of local communities interests by different governments. This situation causes several problems that are bound with law, financial and state regulation on those territories.

Lets look legal conflicts and problematic issues that load to fact of existence this problem.

Possible way or method to solve this problem:

1. Separation "depended" village and city governments and formation independent body of government.

2. Formation working group with representatives corresponding central, local organs of executive members of committee of Verhovna Rada of state building and local government, representative of Ukrainian local government's associations for researching practice of use selective, land budgetery and other law by local governments in complex administrative and territorial formation.

3. *Conducting boundaries of administration and territorial units, including reform territorial local communities of villages and cities that staying as the part of another local communities.*

Background is created for researching "Method of settlement law state territorial communities of villages and cities that stay as the part of another territorial communities." It creates with the help of combination communities and creation of single administrative and territorial unit or obtaining separate status by such village or city.

Keywords: stay in the other local communities, challenging the administrative and territorial entities, Ukraine, local government.

Постановка проблеми. На сьогодні в Україні існує значна кількість територіальних громад сіл, селищ, міст, що перебувають у складі інших територіальних громад. Вони мають однакові повноваження, які одночасно реалізуються на одній і тій самій території, що породжує конфлікт компетенції та складну систему одночасного представлення інтересів територіальної громади кількома органами місцевого самоврядування базового рівня. Також ця ситуація призводить до низки проблем, пов'язаних з юридичним, фінансовим та державним регулюванням на вищезазначених територіях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематикою реформування системи адміністративно-територіального устрою займалися відомі українські науковці В. Бабаєв, С. Бугай, М. Долішній, І. Горленко, М. Паламарчук, М. Пістун, В. Яцуба, І. Коліушко, В. Новик, О. Яковенко, Т. Ковальчук, О. Конотопцев, Р. Безсмертний, Ф. Ткачук, С. Пирожков, А. Павлюк, В. Олуйко, В. Луговий, В. Погорілко, М. Федчишин, С. Телешун, В. Малиновський та ін. Безпосередньо пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-територіального устрою України в статтях і монографіях подавали Р. Безсмертний, С. Дністрянский, Т. Ковальчук, В. Коломійчук, В. Карпенко, В. Нудельман, М. Орзіх А. Трубайчук, О. Коротич та інші.

Незважаючи на це, моделей удосконалення системи адміністративно-територіального устрою запропоновано небагато. По-перше, модель розроблена групою фахівців під керівництвом Р. Безсмертного, яка свого часу доволі активно обговорювалася в засобах масової інформації, а також серед науковців. По-друге, це модель, запропонована Українською асоціацією місцевих та регіональних влад. До більш загальних моделей належить проект реформи адміністративно-територіального устрою, запропонований Інститутом трансформації суспільства, який очолює В. Соскін.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Надзвичайно складною, актуальною і досі нерегульованою є проблема, яка стосується декількох сотень населених пунктів у більшості регіонів України. Це проблема перебування територіальних громад сіл, селищ, міст у складі інших територіальних громад та на територіях інших адміністративно-територіальних одиниць (складні адміністративно-територіальні утворення), що суперечить основним Законам України.

Мета статті. Визначення основних проблем перебування територіальних громад сіл, селищ, міст у складі інших територіальних громад у базових сферах

їх функціонування. Визначення правових колізій пов'язаних з цією проблематикою. Пошук та пропозиції щодо шляхів їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день, багаторічні прагнення удосконалення системи адміністративно-територіального устрою, територіальної організації місцевого самоврядування на основі децентралізації владних повноважень, зміцнення правових, організаційних, фінансово-матеріальних основ місцевого самоврядування продовжують залишатися на рівні намірів і декларацій. Деякі проблеми у сфері системи адміністративно-територіального устрою не вирішуються роками, в результаті чого спостерігаються зворотні тенденції до згортання місцевого самоврядування.

Перебування територіальних громад сіл, селищ, міст у складі інших територіальних громад та на територіях інших адміністративно-територіальних одиниць (складні адміністративно-територіальні утворення) суперечить не лише положенням Конституції України, а саме:

– абзац перший стаття 133 «Систему адміністративно-територіального устрою України складають: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села»; [1]

– абзац перший стаття 140 «Місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.»; [1]

– абзаци третій стаття 140 «Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.»; [1]

– абзаци четвертий стаття 140 «Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.» [1]

А також суперечить положенням Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

– пункт перший стаття 2. «Місцеве самоврядування в Україні - це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста - самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.»; [2]

– пункт другий стаття 2. «Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.» [2]

Збереження диспропорційності та архаїзму радянської системи адміністративно-територіального устрою як основи існування нераціональної

територіальної організації влади (перебування територіальної громади села, селища, міста у складі іншої територіальної громади або на території іншої адміністративно-територіальної одиниці, територіальної громади району в місті) призводить до конфліктів як між органами місцевого самоврядування, так і між органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади, а відтак до неналежного рівня організації регіональної та місцевої влади, малоефективного управління суспільним розвитком на відповідній території.

Зокрема, це стосується якості та своєчасності надання органами місцевого самоврядування таких сіл, селищ та міст адміністративних та інших послуг, їх спроможності здійснювати визначені законом повноваження, захищати права та інтереси жителів територіальних громад, самостійно формувати бюджети сіл, селищ, міст, оскільки їх діяльність значною мірою залежить від рішень міських рад «вищого» рівня.

Сьогодні, ситуація, яка склалася в Україні у сфері адміністративно-територіального устрою є складною і заплутаною. У підпорядкуванні 88 міст (республіканського, обласного значення) перебувають 36 міст, 207 селищ міського типу, 128 селищ та 190 сіл, у яких діють 40 сільських (центр - село, селище), 119 селищних (центр - селище міського типу), 35 міських рад. [3]

Складні адміністративно-територіальні утворення притаманні для 16 регіонів України. Найбільше (62%) складних адміністративно-територіальних утворень припадає на 3 регіони: Донецька область (67 рад), Луганська (55 рад), Автономна Республіка Крим (35 рад). Рис. 1. [4]

Складні територіальні утворення (в розрізі регіонів України)

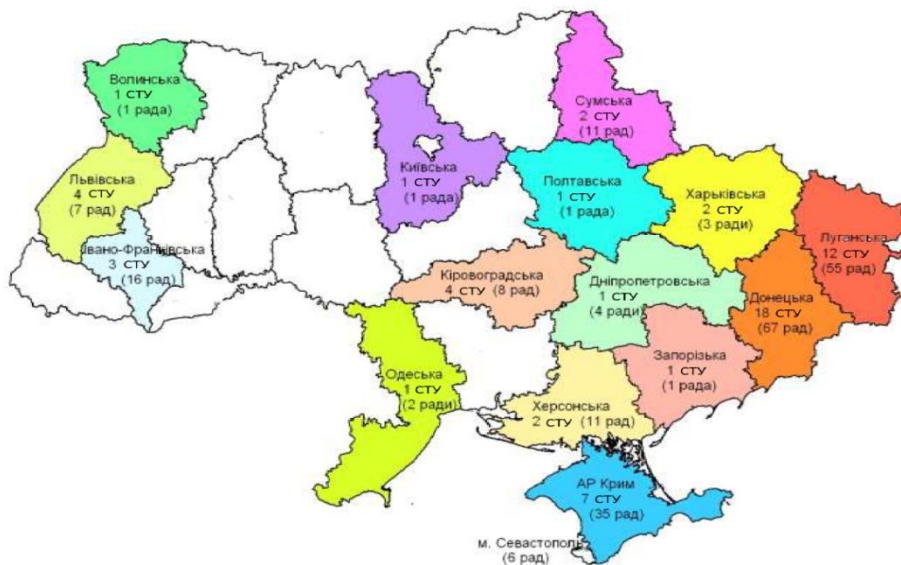

Рис. 1. Складні територіальні утворення (в розрізі регіонів України)

Наприклад, в межах території м. Ялта АР Крим, окрім Ялтинської міської ради діють Алупкінська міська рада, Гаспринська, Гурзуфська, Кореїзька,

Лівадійська, Масандрівська, Сімеїзька, Фороська селищні ради, тобто у складі територіальної громади, яка об'єднує жителів всіх населених пунктів і обирає Ялтинського міського голову та Ялтинську міську раду, діють інші територіальні громади, які одночасно обирають відповідних голів та депутатів своїх рад.

Проблемним у цій ситуації є те, що відповідно до Закону "Про місцеве самоврядування в Україні", інших актів законодавства Ялтинська міська, Алупкінська міська рада, Гаспринська, Гурзуфська, Кореїзька, Лівадійська, Масандрівська, Сімеїзька, Фороська селищні ради мають однакові повноваження, які одночасно реалізуються на одній і тій самій території, що породжує конфлікт компетенції та складну систему одночасного представлення інтересів територіальної громади кількома органами місцевого самоврядування базового рівня. Правова колізія на прикладі Ялтинської міської ради показана на рис. 2.

Рис. 2. Правова колізія на прикладі Ялтинської міської ради АР Крим

Такі моделі адміністративно-територіального устрою створюють значні проблеми на місцевому рівні та потребують нагального вирішення. В містах, що є у складі інших територіальних громад та на територіях інших адміністративно-територіальних одиниць обирається та функціонує складна система представницьких органів місцевого самоврядування і сформованих ними виконавчих органів. Окрім міських рад та міських голів цих міст на одній і тій же території здійснюють повноваження сільські, селищні, міські ради, сільські, селищні, міські голови сіл, селищ, міст, що віднесені до їхнього

складу. А в окремих містах з районним поділом жителі обирають ще й районні у місті ради, які, у свою чергу, обирають голів цих рад.

З іншої сторони, власне міська громада великого міста, до якої віднесено інші громади, залишається без достатнього представлення свої інтересів, оскільки прямо не обирає міську раду та міського голову, а лише за участі жителів «прикріплених» сіл, селищ, міст.

Проблеми, пов'язані із правовим статусом територіальних громад сіл, селищ, міст, які перебувають у складі інших територіальних громад, призводять до виникнення низки правових колізій стосовно визначення права на комунальну власність, особливо у процесі землевідведення, надання в оренду комунального майна, правомірності інших актів органів місцевого самоврядування, які стосуються соціально-економічного розвитку відповідних утворень, а також стосовно відповідальності органів та посадових осіб органів місцевого самоврядування за ухвалені/не ухвалені ними рішення.

Також треба звернути увагу на питання фінансування територіальних громад сіл, селищ, міст, що входять до складу інших територіальних громад. Оскільки бюджети більшості таких населених пунктів, які входять до складу інших міст, є дотаційними, а склад їх доходів визначається в порядку, затвердженому "вищестоящою" радою, це призводить до певної залежності територіальних громад сіл, селищ, міст, які входять до складу інших міст.

Розглянувши та проаналізувавши ситуацію щодо здійснення місцевого самоврядування у територіальних громадах сіл, селищ, міст, які перебувають у складі інших територіальних громад, слід констатувати різноманітність історичних, географічних, економічних, соціальних передумов виникнення такої ситуації у багатьох регіонах України. Та відзначити необхідність її врегулювання і приведення у відповідність із вимогами Конституції України, загальноновизнаними демократичними принципами, закладеними у Європейській хартії місцевого самоврядування.

Відзначаючи високу соціальну чутливість проблем складних адміністративно-територіальних утворень слід зауважити, що для дискусії навколо шляхів їх вирішення слід запропонувати декілька пропозицій.

Зокрема відокремлення «залежних» сільських, селищних, міських рад у повноцінно самостійні органи місцевого самоврядування, об'єднання відносно невеликих громад в одну зі створенням єдиного представницького органу місцевого самоврядування, створення на базі населених пунктів звичайного адміністративного району тощо. Особливу увагу слід звернути на механізми врегулювання порушених питань, в основі яких має лежати глибоко індивідуальний підхід, детальне вивчення, всебічне і повне врахування правових, соціальних, економічних, історичних, ментальних та інших чинників.

Усі ці питання адміністративно-територіального устрою повинні вирішуватися в контексті проведення адміністративної реформи, реформування територіальних і місцевих органів виконавчої влади, а також органів місцевого самоврядування. При цьому потрібен комплексний підхід.

Проблеми можуть бути вирішені шляхом створення робочих груп з представників відповідних центральних, місцевих органів виконавчої влади, членів Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування для вивчення на місцях практики застосування виборчого, земельного, бюджетного, іншого законодавства органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади в складних адміністративно-територіальних утвореннях та підготовки пропозицій щодо шляхів розв'язання виявлених проблем.

Наступним кроком має стати проведення моделювання меж адміністративно-територіальних одиниць, в тому числі при реформуванні територіальних громад сіл, селищ, міст у складі інших територіальних громад, при цьому потрібно виходити з необхідності використання механізмів прямої демократії, враховувати інтересів кожної окремої громади, розраховувати їх фінансової спроможності, чітко визначати кола повноважень.

Також потрібно розробити «Методику врегулювання правового статусу територіальних громад сіл, селищ, міст, які перебувають у складі інших територіальних громад» з використанням варіантів створення об'єднаних громад і утворення на їх місці єдиної адміністративно-територіальної одиниці або ж виділення зі складу таких сіл, селищ та міст з набуттям ними самостійного статусу суб'єкта місцевого самоврядування. Така Методика має базуватися на основі глибокого вивчення й комплексної оцінки внутрішнього природного, економічного, демографічного, трудового потенціалу, існуючих реалій і тенденцій розвитку кожної складної адміністративно-територіальної одиниці та можливостях вибору кращої стратегії розвитку.

Останнім кроком має стати розробка, публічне обговорення, опрацювання та розгляду із залученням органів місцевого самоврядування, їх провідних асоціацій, вітчизняних та міжнародних неурядових організацій, науковців, експертів - проекту Закону України «Щодо порядку вирішення питань адміністративно-територіального устрою».

Висновки. Розроблено наступні рекомендації щодо вирішення проблем, пов'язаних з перебуванням територіальних громад сіл, селищ, міст у складі інших територіальних громад:

1. Зокрема, відокремлення «залежних» сільських, селищних, міських рад у повноцінно самостійні органи місцевого самоврядування.

2. Усі питання адміністративно-територіального устрою повинні вирішуватися в контексті проведення адміністративної реформи, реформування територіальних і місцевих органів виконавчої влади, а також органів місцевого самоврядування.

3. Необхідно створити робочі групи з представників відповідних центральних, місцевих органів виконавчої влади, членів Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування для

вивчення на місцях практики застосування виборчого, земельного, бюджетного та іншого законодавства органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади в складних адміністративно-територіальних утвореннях та підготовки пропозицій щодо шляхів розв'язання виявлених проблем.

4. Необхідне проведення моделювання меж адміністративно-територіальних одиниць, в тому числі при реформуванні територіальних громад сіл, селищ, міст у складі інших територіальних громад

5. Потрібно розробити «Методику врегулювання правового статусу територіальних громад сіл, селищ, міст, які перебувають у складі інших територіальних громад» з використанням варіантів створення об'єднаних громад і утворення на їх місці єдиної адміністративно-територіальної одиниці або ж виділення зі складу таких сіл, селищ та міст з набуттям ними самостійного статусу суб'єкта місцевого самоврядування.

6. Розробити із залученням експертів проекту Закону України «Щодо порядку вирішення питань адміністративно-територіального устрою».

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Конституція від 28 червня 1996 р.// Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
3. Інформація щодо обговорення питання правового статусу територіальних громад сіл, селищ, міст, які перебувають у складі інших територіальних громад під час слухань у Комітеті з питань державного будівництва та місцевого самоврядування. 12 січня 2012 р. Офіційний сайт «Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Верховної Ради України». – [Електронний ресурс]:- Режим доступу: http://komsamovr.rada.gov.ua/komdbud/control/uk/publish/article;jsessionid=0BF4E523D38EBECEC1DFE4FF9B11EA35?art_id=52661&cat_id=44731
4. Матеріали засідання робочої підгрупи з врегулювання правового статусу територіальних громад сіл, селищ, міст, які перебувають у складі інших територіальних громад під головуванням Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України А.М. Близнюка. 03.07. 2012 р. Офіційний сайт «Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України». – [Електронний ресурс]:- Режим доступу: <http://minregion.gov.ua/attachments/files/reg.rozvitok/organizaciivladu/Prezentacii.pdf>

References:

1. Constitution of Ukraine: Constitution of 28 june 1996//news of Verhovna Rada of Ukraine.- 1996.-№30.- p. 141.
2. On local government in Ukraine: Law of Ukraine of 21 may 1997// news of Verhovna Rada of Ukraine.- 1997.- № 24.- p. 170.
3. Information on the discussion of the legal status of territorial communities of villages, towns, cities staying in other local communities of the hearing in the Committee on state building and local self-government. 12 january 2012. Official site of the Committee on state building and local self-government of Verhovna Rada of Ukraine. – [Web resource]: - Access mode: http://komsamovr.rada.gov.ua/komdbud/control/uk/publish/article;jsessionid=0BF4E523D38EBECEC1DFE4FF9B11EA35?art_id=52661&cat_id=44731

4. Material of working group meeting to resolve the legal status of territorial communities of villages, towns and cities that are staying in other local communities, chaired by the minister of regional development, construction and housing and communal services of Ukraine A. M. Bliznyuk 03.07.2012. Official site of Ministry of Regional development, construction and housing and communal services of Ukraine. – [Web resource]: - Access mode: <http://minregion.gov.ua/attachments/files/reg.rozvtok/organizaciivladu/Prezentacii.pdf>

Рецензент: Орлатий М.К., д.е.н., професор

УДК 351

Ніжніков М. Л.,

здобувач академії муніципального управління

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ АГРАРНОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ СИСТЕМНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Анотація. У статті розглянуто сфери і напрями системи державної підтримки аграрного сектору в Україні. Зазначено, що сукупність інструментів державного регулювання, які забезпечують сільськогосподарським виробникам прийнятні умови ведення діяльності, утворює сегмент державної підтримки. Визначено проблемні аспекти існуючої системи державної підтримки аграрного сектору. Запропоновано напрями розвитку системи державної підтримки аграрного сектору, а саме: система державної підтримки в цілому; система державної підтримки на регіональному рівні; субсидування кредиту, програми лізингу; субсидування внесків на страхування; закупівельні та товарні інтервенції.

Ключові слова: аграрний сектор, державна підтримка, класифікація, методи, форми

Нижников М. Л.,

соискатель академии муниципального управления

НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ АГРАРНОГО СЕКТОРА В УСЛОВИЯХ СИСТЕМНОГО МОДЕРНИЗАЦИИ

Аннотация. Рассмотрены сферы и направления системы государственной поддержки аграрного сектора в Украине. Отмечено, что совокупность инструментов государственного регулирования, обеспечивающих сельскохозяйственным производителям приемлемые условия ведения деятельности, образует сегмент государственной поддержки. Определены проблемные аспекты существующей системы государственной поддержки аграрного сектора. Предложены направления развития системы государственной поддержки аграрного сектора, а именно: система государственной поддержки в целом; система государственной поддержки на региональном уровне; субсидирование кредита, программы лизинга; субсидирование взносов на страхование; закупочные и товарные интервенции.

Ключевые слова: аграрный сектор, государственная поддержка, классификация, методы, формы

Nizhnikov M.L.,

Competitor Academy of Municipal Management